

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

1017-2-16

Датум:

10.06.2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Ирена Цветковић Теофиловић, доцент
2. Др Миђана Илић, доцент
3. Др Виолета Џонић, доцент

2. Одлука Наставно-научног већа број 116/1-5-01 од 25. марта 2015. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Тамара Младен Стошић
2. Година уписа на мастер академске студије
2012/2013.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије филологије – модул српски језик

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

Сложенице у *Нравоучителним повјестима* (1836) Анке Обреновић

IV ПРЕГЛЕД-МАСТЕР РАДА:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графика и сл.

Рад се бави анализом именичних, придевских, глаголских и прилошких сложеница пронађених у *Правоучителним повјестима* (1836) Анке Обреновић. Централни део рада представља *Речник* који садржи све забележене сложенице у наведеној збирци приповедака Анке Обреновић и чини мали допринос изради *Речника славеносрпског језика* при Матици српској у Новом Саду.

Рад садржи сажетак на српском и енглеском језику, укупно осам поглавља (*Увод*, *Живот и дело* Анке Обреновић, *Славеносрпски језик четврте деценије XIX века*, *Напомене о фонетским, морфолошким и синтаксичким одликама преведених приповедака*, *Проблем сложеница*, *Подела сложеница*, *Закључак*, *Речник*) и библиографију.

У *Уводу* (1–2) изнети су подаци о корпусу, предмету анализе и методологији која ће бити коришћена у раду.

У поглављу *Живот и дело* Анке Обреновић (3–6) дати су најважнији подаци о овој значајној историјској личности – „првој правој принцизи нове Србије“. Збирка приповедака *Правоучителне повјести* настала је као резултат вежбања једне тринаестогодишње девојчице на часовима немачког језика, под руководством учитеља Димитрија Тирола.

У поглављу *Славеносрпски језик четврте деценије XIX века* (7–8) констатује се да је четрдесетих година XIX века славеносрпски језик у великој мери, бар када је о морфолошкој страни језика реч, био понародњен, али да је у сferи лексике још увек присутан утицај руског и рускословенског језика.

Природно се на ово поглавље надовезују *Напомене о фонетским, морфолошким и синтаксичким одликама преведених приповедака* (9–15). У оквиру фонетских особина (9–12) разматрани су полугласници, вокал *jam*, назал предњег реда, вокално *r* и *l* и сугласник *x*. У оквиру морфолошких особина (13–14) представљене су најважније особине именичког и глаголског система у анализираном корпусу. У оквиру синтаксичких особина (15) разматрани су положај глагола на крају реченице, употреба инфинитива и партиципа.

У одељку *Проблем сложеница* (15–23) посвећује се пажња дефинисању појма сложеница у литератури и износе се различити ставови о префиксацији. На крају се износи закључак да се из практичних разлога сложеницама у овом раду морају сматрати све творенице које су постале слагањем и сложено-суфиксалном творбом, док ће се због недостатка примера глагола насталих слагањем у сложене глаголе уброжити глаголи са префиксима.

Поглавље *Подела сложеница* (24–46) у оквиру кога су разматране именичке, придевске, прилошке сложенице и сложенице с префиксима је најопширеје у раду. Именичке и придевске сложенице разматране су са творбеном, синтаксичког и семантичког аспекта (25–38). Анализа је показала да је број ендоцентричних (*доброчинство*) и егзоцентричних (*малодушије*) именичких сложеница приближно исти, док код придевских сложеница преовлађују ендоцентричне сложенице (*снегобели*). Пронађен је знатан број сложеница с префиксима, али ниједан пример сложених глагола (39–45). Укупно је забележено 17 прилошких сложеница (46).

У *Закључку* се истиче да сложенице заузимају значајан удео у укупном лексичком фонду присутном у *Правоучителним повјестима* (1836) Анке Обреновић и да су често црквенословенског порекла. Посебан значај имају оне сложенице које се могу сматрати индивидуалним образовањима од стране саме Анке (*ирножучије* и *равноноћије*), будући да нису забележене у прегледаним речницима.

Највећи део рада заузима *Речник* (49–71), чија је израда била један од основних циљева. Он доноси све сложенице које су пронађене у корпусу на начин како је то уобичајено у лексикографској пракси. Тако су све одреднице транскрибоване и уазбучене, док им је значење илустровано са по неколико репрезентативних примера. Овај *Речник*, као што је већ истакнуто, рађен је као допринос изради *Речника славеносрпског језика*, који се под окриљем Матице српске израђује више од тридесет година.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

107-2-16

Датум:

10.06.2015.

В ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Анализа сложеница у *Нравоучителним повјестима* (1836) Анке Обреновић показала је да су сложенице чиниле значајан лексички слој у књижевном језику четрдесетих година XIX века. Велики број забележених сложеница цркенословенског је порекла, што је и разумљиво, с обзиром на епоху о којој је реч. Анализиране су именичке, прилевске, глаголске и прилошке сложенице, пре свега са творбеног, али и синтаксичког и семантичког становишта, када је то било сврсисходно. Све сложенице потом су представљене у *Речнику*, који омогућује да се савременим читаоцима приближи књижевнојезичка и културна баштина једног исечка наше прошлости.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања приказани су јасно и прегледно. Сва тумачења дата су у складу са коришћеном литературом и примењеним методолошким поступком. Недостаје поређење резултата истраживања, тј. поређење са другим писцима славеносрпске епохе.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Теза је у потпуности урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме.

Да ли теза садржи све битне елементе

Теза *Сложенице у Нравоучителним повјестима* (1836) Анке Обреновић кандидата Тамаре Стошић садржи све битне елементе у складу са темом и одговарајућим методолошким поступком.

По чему је теза оригиналан допринос науци

Теза представља први рад у вези са језиком приповедака Анке Обреновић.

Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања

Недостаци тезе произишу из недовољног искуства кандидата у вези са приступом текстовима XIX века и обради овакве теме, али то није значајно утицало на резултате истраживања.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже да се мастер рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Ирина Јовановић Тодоровић
Др Ирина Јовановић Тодоровић, доцент

Мирјана Јилић
Др Мирјана Јилић, доцент

Виолета Џонић
Др Виолета Џонић, доцент